

**Мирошниченко В.О., к.п.н., доцент,
доцент кафедри правознавства
Бердянський державний педагогічний університет
м. Запоріжжя**

ВИКОРИСТАННЯ КЕЙС-МЕТОДУ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЮРИДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Сучасна юридична освіта в Україні потребує кардинальної модернізації у відповідь на виклики глобалізації, цифровізації правової сфери та європейської інтеграції. У цьому контексті кейс-метод виступає як один із найефективніших інструментів інноваційного навчання, який забезпечує органічне поєднання теоретичних знань із практичними навичками, формування критичного мислення та розвиток професійних компетентностей майбутніх правників через залучення їх до аналізу реальних або змодельованих юридичних ситуацій.

Дослідження ефективності кейс-методу в юридичній освіті свідчать про його значний потенціал у підвищенні якості підготовки фахівців. Інтерактивні методи навчання, зокрема кейс-метод, є дієвим інструментом для формування практичних компетентностей у майбутніх правників [1, с. 50]. Цей метод базується на принципах активного навчання, де студенти не є пасивними реципієнтами інформації, а активними учасниками освітнього процесу, які самостійно аналізують складні правові ситуації, приймають рішення в умовах невизначеності та формують аргументовані правові позиції. Застосування кейс-методу сприяє інтеграції теорії і практики, розвитку ключових професійних навичок і наближенню навчання до реальних умов юридичної діяльності.

Однією з найважливіших переваг кейс-методу є його здатність підвищувати мотивацію студентів до навчання через створення захоплюючого та практично орієнтованого освітнього середовища. Сучасні інноваційні технології кейс-викладання включають мультимедійні кейси з відео- та аудіоматеріалами, інтерактивні онлайн-симуляції судових процесів, віртуальні судові засідання та цифрові платформи для колективної роботи з правовими документами. Використання платформ дистанційного навчання дозволяє регулювати темп і форму засвоєння знань, застосовувати індивідуальні та командні проекти для формування професійної рефлексії.

Практичний досвід впровадження кейс-методу на юридичних факультетах демонструє суттєве підвищення мотивації студентів до засвоєння навчального матеріалу. Залучення до розробки й аналізу реальних та змодельованих правових ситуацій сприяє розвитку навичок аргументації, підвищенню впевненості у прийнятті рішень, а також посиленню інтересу до правознавства як прикладної сфери знань [2]. Гейміфікація навчального процесу через кейси створює додаткову мотивацію для студентів, перетворюючи навчання на захоплюючий процес професійного розвитку.

Особливо цінними є мультидисциплінарні кейси, що інтегрують знання з різних галузей права, економіки, політології та соціології, формуючи у студентів комплексне розуміння правових явищ і процесів. Інноваційні методи включають також використання технологій big data для аналізу судової практики, створення інтелектуальних систем підтримки прийняття правових рішень та розробку адаптивних навчальних платформ.

Дослідження ефективності кейс-методу в українських юридичних університетах показують позитивні результати: підвищення успішності студентів, які систематично працюють із кейсами, покращення навичок критичного аналізу та аргументації, розвиток комунікативних компетентностей [3]. Студенти, що активно залучені до кейс-навчання, демонструють кращу підготовку до професійної діяльності, більшу впевненість у вирішенні практичних завдань і вищий рівень професійної мотивації.

Таким чином, кейс-метод у поєднанні з менторським підходом та інноваційними технологіями є ключовим інструментом модернізації юридичної освіти в Україні. Цей метод забезпечує формування не лише професійних знань і навичок, але й критичного мислення, етичних цінностей та готовності до постійного професійного розвитку, що є необхідними характеристиками сучасного правника в умовах динамічних змін правової системи та суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Титова О.В. Кейс-метод як технологія формування професійних компетенцій студентів-юристів. *Юридична освіта у сучасному вимірі*. 2017. С.49-51. URL: <https://jyuosv.donnu.edu.ua/article/view/3817/3850>
2. Нітченко А. Інноваційні методи навчання в системі вищої юридичної освіти. *Актуальні проблеми юридичної науки та практики*. 2023. № 1 (7). С. 49-53. URL: <http://aplsps.stu.cn.ua/article/view/277543>
3. Мирошніченко В.О. Кейс-метод у процесі фахової підготовки майбутніх юристів. *Наука III тисячоліття: пошуки, проблеми, перспективи розвитку: матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції* (20-21 квітня 2023 року): збірник тез. Бердянськ – Запоріжжя: РМУ БДПУ, 2023. 385 с. С.173-176.

**Новицька Н. Б., д.ю.н., професор,
професор кафедри цивільного права та процесу,
Державний податковий університет,
м. Ірпінь**

ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА ЯК ОСНОВА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

В сучасному інформаційному суспільстві основною цінністю є інформація та знання. Цифрові технології в інформаційному суспільстві є головним інструментом для її створення, обробки, поширення та доступу, рушійною силою економічних і соціальних трансформацій та невід'ємним чинником, що визначає якість життя, конкурентоспроможність держав і можливості особистісного розвитку. Освітнє середовище, на яке впливають цифрові технології дуже швидко розвивається і трансформується. Етичне ставлення до навчання та усвідомлене використання знань стають основою для здобуття глибокої, змістовної освіти, що виходить за межі формальності. Здобувач вищої освіти є активним учасником цього процесу.

Відкритий доступ до інформації не гарантує її якості чи правдивості, тому здобувачам освіти необхідно формувати навички критичного мислення, самостійного аналізу джерел та усвідомленого використання знань. Сучасна освіта дедалі більше орієнтується на розвиток здатності діяти свідомо в інформаційному середовищі, а не просто накопичувати факти. Саме тут на перший план виходить інформаційна культура.

Сьогодні є всі підстави говорити про формування нової інформаційної культури, яка повинна стати елементом загальної культури конкретної людини та людства в цілому.

У зв'язку з цим інформаційну культуру в нових формах її передачі можна розуміти, як систему з наступних базових компонентів: – загальна культура правил організації подання інформації; – культура правил сприймання та користування інформацією; – культура використання комп'ютерної техніки; – культура правил суспільних відносин щодо використання інформаційних технологій, в тому числі мережі Інтернет; – культура суспільних правовідносин з використанням нових інформаційних технологій [1].

Розвиток інформаційної культури особистості в умовах цифрової ери взаємодіє з академічною доброчесністю. Аналізуючи ці аспекти, можна побачити, як вміння працювати з інформацією в цифровому середовищі впливає на формування наукової порядності [2].

Низький рівень сформованості інформаційної культури та елементарних умінь роботи з даними у студентському середовищі спричиняє регулярні порушення принципів академічної